

A Natural History of Conifers

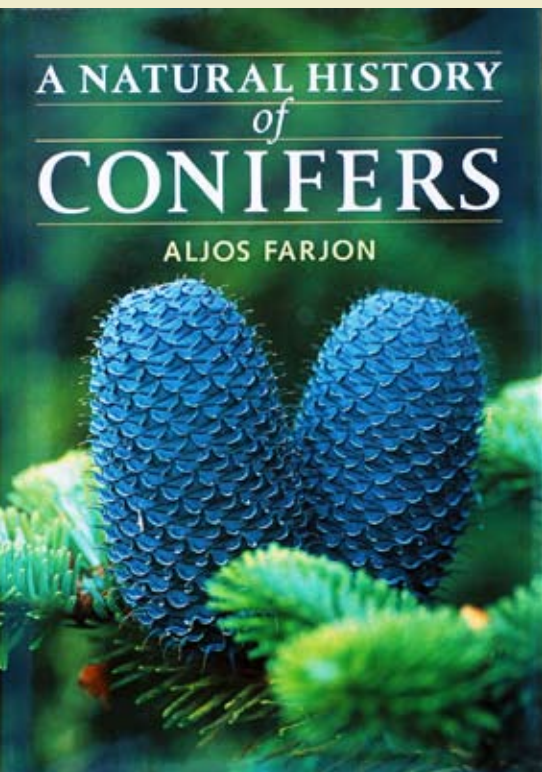
Er zijn van die boeken die er zo uitspringen dat je als recensent niet zou willen volstaan met het van harte aanbevelen, maar iedereen zou willen dwingen onverwijld naar de boekwinkel te gaan om het aan te schaffen. Dit boek van Aljos Farjon is zo'n boek en niet alleen voor coniferenliefhebbers. Het is een bijna autobiografische beschrijving van bijna 30 jaar de wereld rondtrekken om naaldbomen te zien en er studie van te maken. Dat leverde een deel van de vaak schitterende foto's op en inspiratie voor zijn specialiteit, zeer fijne pentekeningen. Maar de

kern van het boek is de boeiend en zeer toegankelijk geschreven geschiedenis van de coniferen vanaf hun ontstaan zo'n 300 miljoen jaar geleden tot het ontsluitingen van de verwantschappen met hulp van moderne technieken.

Aljos Farjon is voor de NDV geen onbekende en zeker niet voor de coniferenliefhebbers. In 2006 was hij één van de sprekers op de Dendrologendag over Coniferen in Wageningen. Hij was toen net onderscheiden door de Royal Horticultural Society met de eervolle Gold Veitch Memorial Medal, maar had ook zeer tot zijn spijt zijn baan als taxonoom in de Royal Botanic Gardens Kew moeten opgeven wegens het bereiken van de aldaar geldende pensioengerechtigde leeftijd van 60 jaar. Het jaar ervoor had hij zijn *Monograph of Cupressaceae and Sciadopitys* gepubliceerd, zijn 10de boek in een reeks van publicaties over coniferen met o.a. de *World Checklist and Bibliography of Conifers* (1998, 2de ed. 2001). De aan hem gewijde Wikipedia-website (http://nl.wikipedia.org/wiki/Aljos_Farjon) noemt hem een Brits botanicus, maar Aljos is een landgenoot die zijn kennis van coniferen in eerste instantie begin 1980 opdeed op het Instituut voor Systematische Plantkunde in Utrecht. De aanleiding daartoe was dat hij beschrijvingen moest maken bij de tekeningen die hij had gemaakt van dennensoorten. In 1984 werden ze gepubliceerd door

uitgeverij Brill in Leiden. Daarna werd hij gevraagd om het werk van de plotseling overleden Britse taxonoom B.T. Styles af te ronden op de Universiteit van Oxford. Zo kon hij zich daar en later in Kew verder ontwikkelen tot een groot coniferenspecialist.

Het boek heeft 7 hoofdstukken met in totaal 34 vrij korte hoofdstukken. In elk hoofdstuk wordt een apart deelthema behandeld na een korte inleiding die direct al zeer uitnodigend is om verder te lezen. Zo wordt in hoofdstuk 4 'Will We Know All of Them' beschreven dat het aantal coniferensoorten gemakshalve op 627 wordt gehouden, maar dat er ondanks de vele studies feitelijk nog steeds een open eind is. Zelf was hij in 2004 de beschrijver van *Xanthocyparis*, een nieuw coniferengeslacht. In 1999 werd deze conifeer in het noorden van Vietnam voor het eerst gezien door een groep botanici die bezig waren orchideeën te verzamelen. In hoofdstuk 19 'Climbing the Giants' wordt beschreven hoe Bob van Pelt, onderzoeker 'forest ecology' aan de University of Washington in Seattle, studie maakt van woudreuzen o.a. door ze te beklimmen. Hoofdstuk 31 'A Pine in a Cage' verhaalt de geschiedenis van de in 1994 ontdekte Wollemi Pine. Een schril contrast daarmee is hoofdstuk 32 'The Conifers that Grow on Nickel' waarin hij verhaalt van een excursie naar Mont

Kaala in het noorden van Nieuw Caledonië om *Araucarias*soorten te bestuderen. Ter plekke aangekomen bleek dat als gevolg van het winnen van nikkelerts hele bergen werden afgegraven en er van de bijzondere soorten nog maar enkele exemplaren over waren.

Boeiend is ook het relaas hoe hij bij toeval in Nieuw Caledonië in een klein natuurreservaat terecht kwam met een bijzondere vegetatie van in hoofdzaak naaldbomen, maar geen grassen. Zo was het op dit eiland voor de westerlingen kwamen. Toen de BBC hem later consulteerde voor een geschikte locatie om de TV-serie 'Walking with Dinosaurs' te filmen, noemde hij dit reservaat omdat op zo'n plek dinosauriërs 160 miljoen jaar geleden rondliepen. Die zijn thans uitgestorven, maar coniferen blijken echte overlevers.

Nogmaals, een bijzonder mooi uitgevoerd en lezenswaardig boek voor elke bomenliefhebber, geschreven door een pur sang dendroloog.

Aljos Farjon (2008) *A Natural History of Conifers*, Timber Press Inc., Portland, Oregon, USA. 304 p. ISBN 13 978 0 88192 809 3 € 39,95 (bij bol.com € 25.99)